

**Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünalı'nın, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları
(2/243)**

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin değiştirilmesiyle bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ilişikte sunulmuştur. Gereğine emirlerinizi saygı ile rica ederim.

Cumhuriyet Senatosu
Adana Üyesi
Mehmet Ünalı

GEREKÇE

Memurin Kanununun 4 ncü maddesinin (Z) fıkrasında, yabancılarla evli olanların memur olamayacakları, memur iken evlenenlerin müstafi sayılacakları hükme bağlandığı için, sonradan çıkan bazı kanunlar ve bu arada Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu benzeri hükümlere yer vermiştir.

Bu hükümler, 1924 Anayasasında olduğu kadar yeni Anayasanın koyduğu esaslara uymaz ve İnsan Hakları Evrensel Demecinin mütaaddit maddeleri ile, ve bilhassa 16 ncü maddesi ile açık bir çelişme halindedir. Türk Vatandaşlığı Kanununun 13 ncü maddesi Türk erkeklerle evlenen yabancı kadınların Türk olacaklarını hükme bağladığına göre, Memurin Kanununun zikredilen hükmünün ve o hükme muvazi olarak çıkarılan diğer kanunların tatbik imkânından mahrum kalacağı düşünülebilir. Buna rağmen, bazı hallerde mezkûr hükümlerin tatbik edildiğine şahid olunmaktadır. Bu kanunlar arasında bilhassa T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin tatbik edilışı, büyük adaletsizliklere sebeb olmaktadır.

Filhakika, Memurin Kanununa tâbi bazı kurumlar, eski tâbiyeti yabancı olan, fakat Türkle evlendikleri için Türk vatandaşlığını kazanmış bulunan kadınların kocalarını, haklı olarak, yabancı ile evli addetmekte ve bu yerinde görüş sayesinde, karıları eskiden yabancı, fakat filhal Türk olan memurlar hizmetlerini ifaya devam edebilmektedirler. Bu gibi memurlar ölüm veya sair bir sebeple vazifeden ayrıldıkları takdirde T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesine istinaden müstafi addedilip emeklilik haklarından mahrum bırakılmaktadırlar. Bu görüş ve tatbikat neticesinde, yabancı ile evlendikten sonra fiilen vazifesine devam eden ve meselâ evlenmesinden 30, memuriyete intisabından 28 sene sonra ölen bir memurun otuz seneden beri Türk vatandaşı olan karısı ile an'asıl Türk vatandaşı bulunan çocukları emeklilik hakkından istifade edememektedirler. Yahut aynı şekilde uzun seneler memlekete hizmet etmiş bir vatandaş, ihtiyarlık günlerinde, karısının eski tâbiyeti dolayısıyla yeğâne maddi teminatı olan emeklilik hakkından mahrum bırakılmaktadır.

Senelerce memlekete hizmet etmiş, mukabilinde maaş almış, vergilerini ve emeklilik keseneklerini ödemiş olan bir memurun kendisi, eşi ve çocukları en çok yardıma muhtaç oldukları bir za-

manda, mâkul hiçbir sebebolmaksızın diğer memurlardan farklı bir muameleye tabi tutulmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi şahısların kendilerinin ve yakınlarının istikballerini teminat altına alan bir sosyal sigorta müessesesi olan emeklilik haklarının, iştirakçinin karısının eski tâbiyeti dolayısı ile, hem de fiilen yapılmış uzun hizmet yıllarından sonra, ortadan kalkivermesi hukuk prensipleri ile bağdaştırılması mümkün olmayan bir haldir.

Kaldı ki, bu hal çok kere Medeni Hukukumuzda yeri olmayan hülle müessesesini de ihya etmektedir. Şâyile ki; ecnebi kadın evlenme ile vatandaşlık Kanununa göre Türk olmasına rağmen emeklilik bakımından ecnebilik sıfatını kaybetmiyor. Bu şekildeki evlilik müessesesini bozup tekrar aynı kadınla evlenen erkek Türk vatandaşı ile evlenmiş sayılıyor ki, bu hal düpedüz hileye cevaz vermek olur.

Aslında Memurin Kanununun sakat bir hükmü dolayısıyla ortaya çıkan bu durumu, hiç olmazsa, emeklilik hakkı bakımından tashih edebilmek endişesi ile, T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin aşağıdaki kanun teklifine uygun olarak değiştirilmesi zaruri gözükmektedir.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No : 2/243
Karar No : 117

19 . 10 . 1963

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünal'dı'nın, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, Emekli Sandığı, Dışişleri, Millî Savunma, Maliye Bakanlıkları temsilcileri ve teklif sahibi huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Yabancı kız veya kadınlarla evlenmiş veya evlilik dışında karı koca gibi birlikte yaşamakta bulunmuş olanların istifa etmiş sayılacakları ve emeklilik haklarından mahrum bırakılmaları hükümlerinin kaldırılması hakkındaki bu kanun teklifinin gerekçesinde izah olunan hususlara komisyonca iştirak olunmuş ayrıca yabancı kız ve kadınlarla evlenenler ve evlilik dışı birlikte yaşayanlar hakkında 788 sayılı Memurin Kanununun dördüncü maddesinin (z) fıkrasına ve bu fıkrayı esas olarak alan teşkilât kanunlarındaki atıflara ve teyidi hükümlere mesnet teşkil eden endişenin esası üzerinde duruldu; 788 sayılı Memurin Kanununun 4 ncü maddesinin müzakeresine ait zabıtnamelerde yabancı kız ve kadınlarla evli bulunanlar ve evlilik dışı birlikte yaşayanlar hakkındaki hükmün leh veya aleyhinde tek söz söylenmemiştir. 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin müzakeresine ait zabıtnamede araştırmalarımıza esas teşkil eden husus 27.5.1949 B. 94 cilt 19, sayfa 928 de Tokat Milletvekili Nâzım Paray tarafından izah edilmiştir.

Özet olarak; «kabul ettiğimiz İnsan Hakları Beyannamesinin 16 ncü maddesinin birinci fıkrasına göre erkek, kadın buluş yaşından itibaren ırk, vatandaşlık ve din bakımından hiçbir kayıtlama olmaksızın evlenme ve bir aile kurma hakkına haizdir. Evlenme yönünden evlilik esnasında ve evlenmenin feshi sırasında eşit haklara sahiptir, deniliyor. 84 ncü maddenin geri alınıp bu beyanname ile telif edilmesini rica ediyorum» denilmesi suretiyle ortaya atılmıştır.

Maliye Bakanı İsmail Rüştü Aksal «Bu madde şimdiye kadar mevzuata göre tedvin edilmiştir. Mütalâa yerindedir. Maddeyi komisyona alalım. Bu esas dâhilinde tetkika tabi tutalım» demiştir.

B. 97. — 31 . 5 . 1949 tarihinde ise Komisyon Sözcüsü Sait Azmi Fevzioglu mealen «konulan tahdit veya tevsiin beyanname ile tearuz teşkil etmediğini her devletin kendi emniyetini sağlama

bakımından seyahat için bâzı emniyet tedbirleri ve tahditleri alabileceği gibi başka milletler mevzuatında mümâsil hükümler bulunduğundan evlenme hakkında da devletlerin kendi emniyetleri bakımından tedbir alabileceğini ileri sürmüş, buna mukabil 84 ncü maddenin İnsan Hakları Beyannamesi ile tearuz ettiği ve komisyonun vazifesi dışında kaldığı yolunda Nâzmi Paray'ın müdafası dikkate alınmadan madde kabul edilmiştir. Böylece; İnsan Hakları Beyannamesi ile telifi kabil olmadığı ve antidemokratik vasıf taşıdığı iddia olunan T.C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin vaz'ı sebebi,

A) Daha önce ısdar olunan kanunlarda mümâsil takyidat ve tedabir ve tahdidat mevcut bulunmasına,

B) Diğer devletler mevzuatında da seyahat hürriyetini tahdit gibi mümâsil kayıt ve tedbirlerin bulunmasına,

C) Daha önemli olarak Devletin emniyet ve selâmetinin teminine, İstinadettirilmiştir.

Yine müzakere zabıtlarından İnsan Hakları Beyannamesinin bu maddesinin tedvini sırasında henüz Millet Meclisince tasdik edilmemiş yalnız milletlerarası bir akidolarak temsilcilerimiz tarafından imzalanmış olduğu anlaşılmaktadır. Müzakerelerin cereyan tarzından o tarihte bu medeni vesikanın bütün şümülü ile kavranmış bulunmadığı zihinlerde eski endişelerin yaşadığı ve esasa mütaallik esası tedbirlerin düşünülmediği de görülmektedir.

Yeni bir devrin içine girdiğimiz bu devrede mümâsil medeni milletler seviyesinde düşünmeye, iptidai ve antidemokratik düzeni bırakıp, milletimizin karakterine, mizacına ve şerefine uygun modern kanunlar vaz'ına zorunlu bulunduğumuz kaçınılmaz bir gerçektir. Bu nurlu yolda bizlere önder olan Anayasamızın 10 ncü maddesinde temel hak ve hürriyetlerin dokunulmazlığı prensibini vaz'etmiş ve 35 nci maddesine, «Devlet ve diğer kamu tüzel kişileri ailenin ana ve çocuğun korunması için gerekli tedbirleri alır ve teşkilâtı kurar» demiştir. 58 nci maddesinde, «Her Türkün kamu hizmetlerine girme hakkını, ödevin niteliklerinden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceğini tesbit ettikten sonra 117 nci madde ile memurların nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümleri, aylık ve ödenekleri, diğer özlük işleri kanunla düzenlenir», demiştir. Diğer taraftan 1 312 Türk Vatandaşlığı Kanununun 2 nci maddesinde;

A) Türkiye'de doğup da anası babası belli olmayan,

B) Türkiye'de doğup da anası, babası veya bunlardan birisi vatansız olan, Türkiye'de veya ecebi memlekette evlilik haricinde Türk anadan doğan veya Türk babadan olan çocuklar Türk vatandaşdır, diyor ve bahse konu teşkil eden Memurin Kanunu 4 ncü maddesi ile buna atıf yapan teşkilât kanunları ve 5434 sayılı Kanunun geçici 84 ncü maddesi bu gibilerin Devlet memuriyetlerinde istihdamlarına dair mâni hükmü muhtevi bulunmuyor. Bunun gibi Vatandaşlık Kanununun 5 nci ve 6 ncü maddelerine göre Türk Vatandaşlığını iktisabedenlerin çocukları hakkında da hizmete alınmaya mâni hüküm bulunmuyor.

Kaldı ki aynı kanunun 13 ncü maddesine göre bir Türk ile evlenmiş bulunan ecebi kadınlar Türk Vatandaşı olurlar, diye mevzu hüküm bu gibi kadınlarla evlenen Türk erkeklerinin Anayasa ile de tesis ve temin edilmiş haklarına rağmen Memurin ve Emekli Sandığı kanunlarıyla kabul edilmemiş, emniyet tedbirleri mülâhazası ile tecziyelerine, müktesep haklarının iptaline, ailenin felâketine, ana ve çocukların perişanlığına sebep teşkil etmiştir. Ne gariptir ki, bunun aksine bir yabancı ile evli bulunan Türk kadınları Türk kaldıkları için pekâlâ Devlet memuru olabilirler ve haklarında erkeklere aidolan Memurin Kanununun 4 ncü ve Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddeleri hükümleri uygulanmaz.

Mevzuatımız eski zamanlardan kalma yarımyamalak ve modern anlayışın hakiki icaplarına uymaz boşluklarını tadaâ lüzum kalmadan bu konuda esas prensibin, karı - koca alâkasından önce kendilerine devlet sırrı emanet edilmeye namzet memuriyetlere alınan asker ve sivil personelin hizmete alınırken aile durumlarını şahsi ahval ve karakterleri ve zaıfları inceden inceye tesbit edilmek ve terfi kademelerinde âmirlere otoriter ve temsili vazifeler tevcih olunurken hükü-

metler tarafından sıkıca tahkik vazifelerinin devamı müddetince hassasiyetle takibedilmelerinden başka bir surette düşünülmeceği anlaşılıyor.

Kaldı ki, sigorta primi mahiyetinde yıllarca ödenmiş bir meblâğın kendisine temin ettiği emeklilik, dul ve yetimlerin maaş hakkını bu sebeple cezaen iptal, hukuk kaidelerine de uymaz.

Yeniden düzenlenmekte olan Devlet Personel ve Teşkilât ve Emeklilik kanunları ile Memurlar Kanununda yeni Anayasa ve ileri medeni seviyedeki denktâr mevzuatı ile telif edileceği bedeheti karşısında halen devam etmekte ve ilim çevrelerinde de acı tenkidlere yol açan bu durumun ıslahı bakımından ikmalen tedvin olunan ekli metnin kabulüne, havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verildi.

Başkan	Sözcü		
Kocaeli	Aydın	Adana	Bolu
C. Babaç	N. Müren	Y. Aktimur	K. İnal
Manisa	Kütahya	Çorum	Zonguldak Milletvekili
Y. Yakut	A. Erbek	İştirak ediyorum	İştirak ediyorum
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	İ. Tombuş	S. T. Müftüoğlu

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Plân Komisyonu
Esas No: 2/243
Karar No: 33

8 . 2 . 1963

MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünal'dının 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye Komisyonu raporu komisyonumuza havale edilmiş olmakla Millî Savunma, Maliye Bakanlıkları ve Emekli Sandığı temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Teklifin hukuki mevzuat karşısındaki durumu :

Memurin Kanununun 4 ncü maddesinin 2 nci fıkrası tedvin zamanı itibariyle 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunundan mukaddemdir. Bu itibarla T. C. Emekli Sandığı Kanunu Memurin Kanununa mütenazır olarak sevk edilmiştir. Halbuki Memurin Kanununun 4 ncü maddesi ve buna mütenazır bulunan T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesi gerek teklif sahibinin gerekçesinde ve gerekse Maliye Komisyonunun raporunda mufassalan izah edildiği üzere 1924 tarihli Anayasamıza, yeni Anayasamıza, İnsan Hakları Evrensel Beynamesine ve Türk Vatandaşlığı Kanununa aykırıdır. Bu itibarla tatbikatta hukuki izahi imkânsız hallerin tahaddüsüne sebep olduğu gibi kanuna karşı hile müessesesine de sebeb olmakta ve vatandaşları maşeri vicdanca muhik görülebilecek muvazaalı yollara sürüklemektedir. Bir taraftan da erkek ve kadın arasındaki hukuki musavata erkekler aleyhine rahnedar etmektedir. Ezcümle :

Tadili teklif olunan madde yabancı bir kadınla evlenen erkek memur Türk vatandaşına uygulandığı halde yabancı ile evlenen Türk Kadınları Vatandaşlık Kanununun 13 ncü maddesine göre Türk kaldıklarından bunlara uygulanamaz.

Yeni Anayasamızın 10 ncü maddesi ile temel hak ve hürriyetlere dokunulamıyacağını bir esasi kaide olarak vaz'etmiştir. Halbuki tadili istenen hüküm Anayasamızın bu hükmüne, şahısların evlenme serbestisi ve hürriyeti yönünden takyit teşkil eder mahiyettedir. Ayrıca her Türk'ün kamu hizmetine girme hakkını nizamlayan Anayasamızın 58 ncü maddesine mugayirdir.

Emriyetin bugün vâsıl bulunduğu merhalede emekliliğin sosyal bir sigorta olduğu üzerinde ittifak edilen izahattan vâreste bir keyfiyettir. Bu hakkın kanunla ortadan kaldırılması adalet ve nâsafet kaideleriyle tezat teşkil eder.

Bu sebeple teklif komisyonumuzca uygun mütalâa edilmiş ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Maliye Komisyonunca 84 nci madde kaldırılmış ve bazı hükümlerin ek madde olarak tedvin edilmiştir.

84 nci maddenin tamamen kaldırılması, Millî Savunma Bakanlığı mevzuatında bazı boşlukların meydana gelmesine sebeb olduğu alınan izahattan anlaşılabilir olduğundan 84 nci maddedeki (Emeklilik hükmünün) çıkarılması ile hem teklifin gayesi tahakkuk etmiş olacak hem de mevzuatta bir boşluk husule gelecektir. Aynı zamanda askerlerle siviller arasında emeklilik yönünden bir fark tahassül etmemiş olacaktır.

Bu maksatla yeniden tanzim edilen kanun teklifi öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hıtaç Ş. İnal	Başkanvekili Balıkesir F. İslimyeli	Sözeü Ordu A. H. Onat	Artvin S. O. Avcı
Aydın C. Apaydın	Aydın İ. Sezgin	Bilecik Ş. Binay	Erzurum C. Önder
Gümüşane S. Savacı	İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kastamonu S. Keskin	Konya İ. Baran
Konya H. C. Yılmaz	Maras E. Kaplan	Mardin Ş. Aysan	Sakarya N. Bayar
	Trabzon A. Şener	Yozgat V. Uyar	

**C. S. ADANA ÜYESİ MEH-
MET ÜNALDI'NIN TEKLİFİ**

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Kanunun geçici 84 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici madde 84. — Subaylarla askerî memurlardan; yabancı uyruğundaki kız ve kadınlarla evlenenler veya nikâhsız olarak yaşayanlar, istifa etmiş sayılırlar ve emeklilik hakları düşer.

**MALİYE KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ**

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin kaldırılmasına ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesi kaldırılmıştır.

**PLÂN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ**

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici madde 84. — Subay, askerî memur ve astsubaylardan, yabancı uyruğundaki şahıslarla evlenenler veya nikâhsız olarak yaşayanlar, istifa etmiş sayılırlar.

Bunlar istifa için kanuni müddeti ikmal etmemiş iseler muayyen olan tazminatı verirler. Yabancı memleketlere öğrenim ve staj için veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan bu harekette bulunanlar hakkında yukarıki fıkrada gösterilen muamelelerin uygulanması ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları aylık ile Devletçe yapılan bütün masraflar kendilerinden tahsil olunur.

Bu suretle ordudan çıkanlar 1076 sayılı Yedek subay ve yedek askerî memurları Kanununun 23 ncü maddesi hükmüne tabi tutularak yaşlarına göre Askerlik Kanunu mucibince muamele görürler.

MADDE 2. — Aynı kanuna aşağıdaki bir ek ve bir geçici made eklenmiştir.

EK MADDE — Subaylarla askerî memurlardan, yabancı uyruğundaki şahıslarla evlenenler veya nikâhsız olarak yaşayanlar, istifa etmiş sayılırlar.

Bunlar istifa için kanuni müddeti ikmal etmemiş iseler muayyen olan tazminatı verirler. Yabancı memleketlere öğrenim ve staj için veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan bu harekette bulunanlar hakkında yukarıki fıkrada gösterilen muamelenin uygulanması ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları aylık ile Devletçe yapılan bütün masraflar kendilerinden tahsil olunur.

Bu suretle ordudan çıkanlar 1076 sayılı Yedek Subay ve yedek askerî memurlar Kanununun 23 ncu maddesi hükmüne tabi tutularak yaşlarına göre Askerlik Kanunu mucibince muamele görürler.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğünden önce yabancı uyruğundaki kız ve kadınlarla evlenmeleri dolayısıyla emeklilik hakkı düşmüş bulunan mülki memurların emeklilik hakları iade edilmiştir.

Bunların özel kanunlarında ki hükümler saklı kalmak şartıyla yabancı uyruğundaki kız ve kadınlarla evli kaldıkları veya birlikte yaşadıkları süreye ait hizmetleri, bu kanunun geçici maddeleri uyarınca Emekli Sandığına devredilir, veya emekli kesenekleri zamanında Emekli Sandığına gön-

MADDE 2. — Aynı kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE -- Bu kanunun yürürlüğünden önce yabancı uyruğundaki kız ve kadınlarla evlenmeleri dolayısıyla emeklilik hakkı düşmüş bulunanların emeklilik hakları iade edilmiştir.

Ancak, fiili hizmet müddetleri 20 yıl veya daha fazla olanlardan emeklilik keseneklerini geri almış bulunanlar, aldıkları kesenekleri, aldıkları tarihlerden yatıracakları tarihe kadar hesabedilecek % 5 faizi ile, keseneklerini geri alma hakları zamanasına uğramış bulunanlar, keseneklerini bu kanunun

GEÇİCİ MADDE — Fiili hizmet müddetleri 20 yıl ve daha fazla olanlardan yabancı kız ve kadınlarla evlendiklerinden emeklilik hakkı düşmüş bulunan memurlardan emeklilik keseneklerini geri almış olanlar geri aldıkları meblâğı % 5 faizi ile birlikte bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde toptan ve defaten Sandığa ödedikleri takdirde ve keseneklerini geri alma hakkı zamanasına uğramış olanlar, bu kanun hükümleri dâhilinde emekli aylığına hak kazanırlar.

Bunlardan aldıkları kesenek-

leri tamamen ödemedem emekli, âdi mâlûllük aylığına müstahak duruma girenlere ve kesenekleri iade edemiyenlere bu kanun esasları dairesinde aylık bağlanır.

Şu kadar ki, bu aylıklar, borçlarının tamamı mahsubedildikten sonra ödenir.

Bu durumda olup da bu kanunun yayımı tarihinden önce veya keseneklerini tamamen ödemedem bulunanların dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

1 . 1 . 1950 tarihinden önce bu şekilde emeklilik hakkı düşmüş olanlarla bu duruma girdikten sonra ölmüş bulunanların dul ve yetimleri hakkında gerekli işlem ilgili kanunlarla yapılır.

derilmemiş ise ilgililer veya dul ve yetimleri ile kurumları tarafından bu kanun hükümleri gereğince ödenir.

Ancak, fiili hizmet müddetleri 20 yıl veya daha fazla olanlardan, emeklilik keseneklerini geri almış bulunanlar, aldıkları kesenekleri, aldıkları tarihlerden yatıracakları tarihe kadar hesabedilecek % 5 faizi ile, keseneklerini geri alma hakları zaman aşımına uğramış bulunanlar, keseneklerini bu kanunun yayımı gününden itibaren bir yıl içinde toptan ve defaten Emekli Sandığına ödedikleri takdirde haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Bunlardan, aldıkları kesenekleri tamamen ödemedem, bu kanunu açıkta bulunanlara ilişkin hükümleri uyarınca aylığa müstahak duruma girenlere bu kanun esasları dairesinde aylık bağlanır. Şu kadar ki, bu aylıkları, Emekli Sandığına ödemeleri gereken paraların tamamı mahsup edilineceye kadar ödenmez.

Bu durumda olup da bu kanunun yayımı gününden önce veya keseneklerini tamamen ödemedem bulunanların dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

1 . 1 . 1950 tarihinden önce bu şekilde emeklilik hakkı düşmüş olanlarla bu duruma girdikten sonra ölmüş bulunanların dul ve yetimleri hakkında gerekli işlem ilgili kurumlarca yapılır.

Hizmet müddeti 20 yıldan az olanlardan, halen emeklilik ile ilgili görevlerde bulunanlar ile

yayımı gününden, itibaren bir yıl içinde toptan ve defaten Emekli Sandığına ödedikleri takdirde haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Bunlardan aldıkları kesenekleri ödemedem, bu kanunun açıkta bulunanlara ilişkin hükümleri uyarınca aylığa müstahak duruma girenlere bu kanun esasları dairesinde aylık bağlanır. Şu kadar ki, bu aylıklar, Emekli Sandığına ödemeleri gereken paraların tamamı mahsubedilineceye kadar ödenmez.

Bu durumda olup da bu kanunun yayımı gününden önce veya keseneklerini ödemedem bulunanların dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

1 . 1 . 1950 tarihinden önce bu şekilde emeklilik hakkı düşmüş olanlarla bu duruma girdikten sonra ölmüş bulunanların dul ve yetimleri hakkında gerekli işlem ilgili kurumlarca yapılır.

Hizmet müddeti 20 yıldan az olanlardan, halen emeklilikle ilgili görevlerde bulunanlar ile sonradan bu görevlere tâyin olunacakların kesenekleri ile 1 . 1 . 1950 tarihinden önceki hizmetleri hakkında da bu kanun hükümleri uygulanır.

Teklif

Maliye Ko.

Plân Ko.

sonradan bu görevlere tâyin olunacakların kesenekleri ile 1 . 1 . 1950 tarihinden önceki hizmetleri hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.